

HOE **DESPERATE** IS DE VLAAMSE HUISVROUW?

Over geen enkel 'beroep' doen zoveel vooroordelen de ronde als over dat van huisvrouw. Is een huisvrouw de hele dag in de weer met emmer en sop, met luiers en kinderen? Of gaat ze shoppen en koffie drinken met de buurvrouw en vriendinnen? Wij vroegen het haar zelf.

'Koen zou ook wel willen thuisblijven, maar **ik kan in zijn plaats nooit hetzelfde loon verdienen**'

'ER KOMT WEKELIJKS EEN POETSVROUW'

Thérèse Vanden Berghe (41) heeft drie kinderen: Jill (10), Bo (7) en Daan (3). Haar partner Koen is gebouwenbeheerder bij een bank.

'Ik heb dertien jaar gewerkt als (directie)secretaresse. Toen Jill naar school ging en Bo geboren was, ben ik deeltijds gaan werken. Toch had ik het gevoel dat ik zowel thuis als op mijn werk niets meer ten volle kon doen. Dat was enorm frustrerend. Thuisblijven ligt me dan ook beter. Momenteel kunnen we leven van één loon, al moeten we uitkijken wat we doen. Misschien ga ik ooit weer werken, maar enkel als het financieel nodig is. En liefst als zelfstandig secretaresse, zodat ik flexibel kan zijn. Misschien als Daan zes is? Het blijft een tweestrijd, maar onze prioriteit ligt bij levenscomfort en niet bij het materiële. Op een bepaalde manier is het nochtans gemakkelijker om te gaan werken - tenminste als je alles geregeld hebt. Dan kan het zalig zijn om thuis te komen als de kinderen al in bad zijn geweest en gegeten hebben. Of om tegen halfzeven te vertrekken zonder de stress dat iedereen op tijd op school moet zijn.'

'Ik wil mijn kinderen niet uitbesteden. Ik wou dat ik het kon, maar het zijn toch mijn kinderen? Ik vind het mijn plicht om er te zijn voor hen. Ik heb van jongsaf gezegd dat ik wilde thuisblijven voor de kinderen. Bovendien moeten wij onze eigen boontjes doppen. Er zijn geen grootouders waar we kunnen op rekenen. Ook dat bepaalt mee je keuzes. Koen zou ook wel willen thuisblijven, maar ik kan in zijn plaats nooit hetzelfde loon verdienen. Hij zou het huishouden anders aanpakken. Ik denk dat hij het gemakkelijker zou hebben. Hij kan bijvoorbeeld de krant lezen terwijl alles overhoop ligt, en dan benijd ik hem.'

'Ik ben dan wel huisvrouw, maar ik heb een hekel aan huishoudelijke taken. Ik ben wel de hele tijd bezig maar ik geniet er niet van. Er komt wekelijks een poetsvrouw. Ik zou trouwens niet weten hoe de tijd te vinden om zelf te kuisen. Wat doe je dan de hele dag, hoor ik vaak. Zo'n typische vraag! Ik breng en haal de kinderen. De school is uit om tien na drie. De kleuters hebben woensdag en vrijdag een halve schooldag. Mijn dagen zijn dus erg kort. Ik was, strijk, ruim op, doe de boodschappen. Behalve dagelijkse aankopen doen wij zowat alles via internet. Zo hebben we 's avonds en in het weekend tijd voor de kinderen.'

'De kinderen hebben trouwens veel activiteiten, ook op weekdagen. Skaten, hockey, muziek, zwemles, scouts: het programma zit altijd vol. De school slurpt eveneens veel tijd op. Het is een Steinerschool en die vraagt een actieve betrokkenheid van de ouders. Sinds kort volg ik één voormiddag per week naailes. Ik hoop wat creatiever te kunnen zijn en op regelmatige basis tijd voor mezelf te reserveren. Ik probeer twee keer per week te 'powerplaten'. En heel af en toe ga ik eens met een vriendin naar een tentoonstelling, als de kinderen op school zitten. Ik veronderstel dat ik in theorie inderdaad veel tijd zou moeten hebben, maar ik ben overdag amper thuis. En dan nog is het crossen. Mensen vragen hoe ik mijn dagen vul, terwijl ik de hele dag druk in de weer ben. Ik denk dat elke vrouw die een huishouden heeft en thuis is, dat ervaart.' >

DE VLAAMSE HUISVROUW IN CIJFERS

✓ Van de vrouwen tussen 15 en 64 jaar noemt 14,3 procent zichzelf huisvrouw. In deze leeftijdsgroep zijn nog heel wat meer vrouwen niet-beroepsactief (39,3 procent) maar dat cijfer omvat ook studentes en gepensioneerden.

✓ Niet-werkende vrouwen wier man kostwinner is, besteden wekelijks 35,50 uur aan huishoudelijk werk en 6,46 uur aan kinderopvang. Voor de huismannen met een buitenhuis werkende vrouw liggen die cijfers slechts op respectievelijk 25,52 en 2,32 uur.

Opvallend genoeg besteden werkende vrouwen bijna evenveel tijd aan huishoudelijk werk en kinderopvang als de huismannen, nl. 23,40 en 5,18 uur. De totale werklast van een werkende vrouw bedraagt 54,37 uur per week waarvan 25,38 uur loonarbeid. Werkende mannen hebben met 51,59 uur per week een iets lagere werklast. Bij hen vertegenwoordigt de loonarbeid 35,01 uur, het huishoudelijk werk 13,51 uur en de kinderopvang 3,06 uur. (Tijdsbestedingonderzoek van Ignace Glorieux)

✓ Vrouwen die helemaal nooit beroepsactief zijn geweest, vinden we vooral bij de 60-plussers.

✓ Kiest een groep relatief jonge vrouwen er bewust voor om huisvrouw te zijn? **Prof. Veerle Draulans, docent genderstudies aan de KU Leuven**, heeft twijfels: 'Voor hogeropgeleide vrouwen met een hogeropgeleide partner laat het gezinsbudget wellicht wel toe dat ze even een stapje terug zetten in hun loopbaan. We moeten de verschillen tussen vrouwen onder ogen durven zien. Lageropgeleide vrouwen en mannen hebben meer rolbevestigende denkbeelden. Daar verlangen wellicht meer moeders met jonge kinderen ernaar om thuis te blijven. Anderzijds is het tweede inkomen net in die situatie vaak absoluut nodig. Ik ben ervan overtuigd dat heel wat vrouwen - en wellicht ook mannen - dromen van een loopbaan met ruimte voor professionele ontplooiing en een balans tussen werk en privéleven. De optie om voltijds huisvrouw te zijn, blijft echter voor velen te radicaal', zegt prof. Draulans.

‘IK MIS MIJN JOB WEL, MAAR IK WIL ER ZIJN VOOR DE KINDEREN’

Elke Simons (31) heeft een zoontje Wout van vier. Haar man Mik is bankbediende. Ze verwachten hun tweede kindje in januari.

‘Na mijn studies sociale verpleegkunde heb ik bijna vijf jaar als regioverantwoordelijke voor Onafhankelijke Thuiszorg gewerkt. Mijn man wilde dat ik zou thuisblijven om de kinderen op te voeden. Ik zag dat niet zitten. Ik vond dat ik niet zo lang gestudeerd had om thuis te zitten, maar toch begon het te kriebelen.’

‘Ik heb gewerkt tot kort voor Wouts geboorte. Eerst wilde ik een jaar thuisblijven. Intussen ben ik al vier jaar thuis. Nu wil ik voor onze tweede baby hetzelfde doen en thuisblijven tot het tijd is voor de kleuterschool. Daarna zou ik graag weer werken, maar wellicht niet opnieuw voltijds en dicht bij huis. Ik mis mijn job wel, maar ik wil er zijn voor de kinderen. Je kind wegbrengen naar een crèche of onthaalmoeder vind ik zonde. En het is ook niet de bedoeling dat mijn schoonmoeder Wout op regelmatige basis ophaalt aan de school.’

‘Ik merk dat mijn zoontje graag heeft dat ik thuis ben. Voor hem is dat een zekerheid. Hij weet dat mama’s vaak werken, maar hij beseft nog niet echt dat dit niet vanzelfsprekend is. Huisvrouw zijn heeft voordelen maar er zijn ook moeilijke momenten. In het begin was het vooral zoeken naar structuur in het huishouden.

Als je werkt, heb je minder tijd maar ben je misschien wel efficiënter. De balans vinden tussen mijn kind en het huishouden was niet evident, want in tegenstelling tot een poetsvrouw kon ik nooit ongestoord doorwerken. Wout komt bijvoorbeeld graag helpen met een kletsnatte vod.’

‘Het komt niet veel voor dat vrouwen van mijn leeftijd en opleiding ervoor kiezen om huisvrouw te worden maar echt negatieve reacties krijg ik niet. Wel begrijpen mensen vaak niet waarom ik hiervoor gekozen heb. Ik zou het niet kunnen, hoor ik vaak. Maar dat dacht ik vroeger ook. Nu heb ik het moeilijker met het omgekeerde. Hoe moet ik ooit alles georganiseerd krijgen als ik weer zou gaan werken? Maar ook dat zal wel lukken. Mensen denken vaak dat huisvrouwen een prinsessenleventje hebben maar ik heb het net zo goed lastig gehad. Ik was alleen en had ’s avonds vaak het gevoel dat ik niets gedaan had. In het begin had ik trouwens een grondige hekel aan poetsen. Nu gaat het beter: je vindt je ritme daar wel in. Hetzelfde

geldt voor hobby’s. Ik vond het stom om te vertrekken wanneer mijn man ’s avonds thuiskwam. Intussen heb ik overdag naailes gevolgd, ging ik mee zwemmen of een handje helpen op school. Ik heb me geëngageerd in de lokale politiek en ik zet me in voor het Rode Kruis.’

‘Financieel redden we het wel. We hebben het loon van mijn man en ik krijg een toelage omdat ik tijdskrediet neem. Toch is het niet evident. We kopen misschien minder nieuwe dingen. We wonen klein, hebben maar één auto en geen tv. Het vraagt een andere manier van leven. Ik neem bijvoorbeeld alles wat ik kan krijgen in dank aan, zoals het speelgoed van de bureaus die onlangs verhuisd zijn. En we kijken uit op vakantie, zodat we drie keer kunnen gaan voor de prijs van één vliegtuigreis van anderen.’

**‘We wonen klein,
hebben maar één
auto en geen tv’**

'DAT IK VOOR DE KINDEREN ZORG, GEEFT IEDEREEN RUST'

Kristien Buyle (40) heeft vier kinderen: Rosalie (9), Loïc (7), Juliette (5) en Remi (3). Haar man Koen is enkele jaren geleden gestart met een boomkwekerij. Rosalie heeft het syndroom van Down.

'Ik heb vroeger in de reclamewereld gewerkt en na mijn zwangerschapsverlof zou ik gewoon weer aan het werk gaan. Toen bleek dat Rosalie het syndroom van Down had, was dat een enorme klap. Er komt veel op je af, een toekomst die daarom niet somber is maar waarvan je niet weet wat hij zal brengen. Rosalie moest de eerste twee weken in het ziekenhuis blijven en daarna was ze nog vaak ziek. Ik zag dat die zorg moeilijk te combineren zou zijn met een voltijdse job.'

'Mijn zus startte op dat moment een zaak en zocht iemand om de administratie te doen. Dus ben ik als zelfstandige aan de slag gegaan. Dat was goed te combineren. Ik was er niet rouwig om dat ik niet terug kon naar de reclamewereld. Ik wist al langer dat ik geen carrièrevrouw was. Koen was toen al met de boomkwekerij gestart naast zijn 'gewone' job. Dat was best wel zwaar. Dat ik voor de kinderen kon zorgen, gaf iedereen rust. Intussen is hij volledig zelfstandige en werk ik niet meer voor mijn zus. Ik doe wel de administratie van de boomkwekerij. Ik ben eerder toevallig deze weg uitgegaan. Bij Rosalies geboorte vond ik dit de juiste beslissing. Ik wil wel altijd wat werken naast de zorg voor het gezin en het huishouden. Mocht mijn man niet met de boomkwekerij zijn gestart, dan zou ik misschien enkele dagen buitenhuis werken. Maar dan zou ik nooit zo flexibel zijn, terwijl ik dat nodig heb om alles te kunnen opvangen. De eerste twee jaar bracht ik Rosalie elke morgen naar school en haalde ik haar weer op - telkens 20 km heen en 20 km terug. Dat zou nooit kunnen met een job buitenhuis, zelfs niet als ik deeltijds zou werken. Sommige mensen vinden dat ik veel heb opgegeven voor mijn man en mijn kinderen. Zo ervaar ik dat niet. Wij kunnen leven van de zaak. Ik heb niet het gevoel dat ik van Koen afhankelijk ben, we doen het samen. We hebben onze weg gewoon anders uitgestippeld. Dat is niet ondoordacht gebeurd

en zeker niet vanzelf gegaan. We hebben pas een groter huis gekocht, terwijl de meesten van onze leeftijdsgenoten dat veel eerder hebben gedaan. We hebben financieel niet moeten inboeten, maar enkel omdat mijn man tien jaar lang twee jobs heeft gehad.' 'Nu hebben we altijd een beetje het gevoel dat we met vakantie zijn. Koen is ook vaker thuis. Voor de kinderen is het leuk dat ze gewoon naar huis kunnen komen. Liever dit dan werken en de stress om alles te regelen. Want het is al niet evident om Rosalies doktersvisites altijd in te passen. De dagen zijn sowieso vrij kort, omdat de drie andere kinderen rond halfvier thuiskomen. Ik werk

geregeld 's avonds nog aan de administratie voor de zaak. Ik ben blij dat ik de vrijheid heb om mijn tijd in te

delen. Ik ben met heel veel dingen bezig. Ik werk mee in een vereniging voor ouders van kinderen met het downsyndroom, ik maak deel uit van de raad van bestuur van de bibliotheek... Ik vind ons leven goed geregeld zoals het nu is.' >

'Als huisvrouw bouw ik geen sociale rechten op. Ik kan geen werkloosheidsuitkering aanvragen of heb geen recht op een pensioen later'

'MET DIE AFHANKELIJKHEID HEB IK HET NOG STEEDS MOEILIJK'

Celeste Stafford (34) heeft twee zoontjes Juul (5) en Jack (2,5). Celeste komt uit Zuid-Afrika en woont hier sinds 2001, omdat ze haar hart verloren heeft aan een Belgische man. Haar echtgenoot Ward is projectingenieur.

'Zes maanden nadat ik Ward leerde kennen in Corsica, ben ik naar hier gekomen. Ik zou mijn verblijfspapieren in orde brengen om daarna werk te zoeken. We waren verrast toen ik vrij snel zwanger was. Bij mijn terugkeer na ons huwelijk in Zuid-Afrika was ik al vijf maanden zwanger. Werken zat er niet meteen in. Het eerste jaar had ik het moeilijk. Ik had niet zoveel vrienden en de meesten werkten. Ik had altijd gewerkt en plots was ik afhankelijk van mijn man. Daar had ik problemen mee. België is bovendien geen land waar je meteen contacten legt. Dat legt extra druk op je partner, omdat hij een belangrijke sociale rol heeft.'

'Geld volstaat voor mij niet als motivatie om weer te gaan werken. Mijn man heeft een goed loon. We gooien niet met geld en we wonen in een bescheiden huis. Jammer genoeg kunnen we maar af en toe naar Zuid-

Afrika, want dat is een dure reis. Als ik werkte, zou ik jaarlijks kunnen gaan. Ik vind het jammer dat ik mijn familie niet zo vaak zie want ik kom uit een groot gezin. Ik dacht trouwens dat mijn werkende zussen en vrienden hun neus zouden ophalen voor mij als huisvrouw. Hun verhalen zijn zo opwindend. Als ik over mijn dag vertel, klinkt dat saai want met kleine kinderen ontbreekt het je toch aan input. Maar mijn vrienden en zussen vinden het geweldig.' 'Ik was dit nochtans nooit van plan, maar toen onze oudste geboren was, vond ik het leuk en dat vind ik nog altijd. Ik zou het niet fijn vinden om mijn kinde-

ren de hele dag te moeten uitbesteden. Nu begin ik wel te bedenken dat ik geen sociale rechten opbouw. Ik kan geen werkloosheidsuitkering aanvragen of heb geen recht op een pensioen later. Het is een dubbel gevoel. We weten allebei niet wat het wordt als ik werk. Het zou van ons allebei meer opoffering vragen. Ward zou meer moeten doen. Het is logisch dat je in onze situatie terecht komt in een vrij traditionele taakverdeling. Ik kook, ik doe het huishouden. Ik zie niet hoe het anders zou kunnen zonder oneerlijk te zijn tegenover mijn man. Maar hij doet wel veel. Ward maakt het ontbijt, helpt de kinderen aankleden en is 's avonds veel met hen bezig. Ik ben wat verwend.' *(lacht)*

'Mijn oudste zoon haal ik 's middags op om thuis te eten, en een paar uur later ga ik hem alweer halen omdat de school uit is. De jongste gaat voorlopig enkel in de voormiddag naar school. Ik ben voorzitter van een Engelstalige moederclub en ik ben leesmama op school, ik help er met kleine dingen. De rest van mijn tijd gaat naar 'huis en kuis', maar ik ben zeker geen kuismaniak. Ik heb tijd om te lezen, even te dansen, iemand te bellen, te gaan zwemmen... En ik kook graag uitgebreid. Gelukkig hoef ik me bijna nooit te haasten. Ik kan de ontbijtborden laten staan als we vertrekken, omdat ik weet dat ik het daarna kan opruimen.'

'In deze tijd verwacht men niet dat je als vrouw thuisblijft. Ik zou er problemen mee hebben om in mijn mans schoenen te staan. Het is een grote verantwoordelijkheid. Ward maakt er geen probleem van. Ik ben nu heel druk bezig met die Engelstalige groep. Als dat wat afgebouwd is, kan ik misschien wat meer doen op school. *(aarzelt even)* Of eigenlijk kan ik dan weer gaan werken.'

'EEN HUISHOUDEN REGELEN IS EEN POLITIEK STATEMENT'

Margaretha Guidone (51) werd met haar strijd tegen de opwarming van de aarde misschien wel Vlaanderens bekendste huisvrouw. Ze heeft twee zonen Salvatore (19) en Diego (16). Haar man Franco werkt voltijds in de scheepvaart.

Vroeger had ik een carrière. Ik heb meer dan twintig jaar een decoratiezaak gehad. Op mijn 40ste ben ik gestopt, omdat ik een burn-out had. Mijn creativiteit was op. Ik ben op zoek gegaan naar een rustiger beroep en heb Ayurveda gestudeerd. Ik bood in mijn praktijk massages en relaxatie aan, maar vorig jaar ben ik ermee gestopt. Het was veel te druk geworden met lezingen en andere initiatieven. Voor Ayurveda moet je zelf rustig zijn en dat lukte niet meer zo.'

'Nu concentreer ik me op mijn vzw. Elke week geef ik één of twee keer een lezing ergens in Vlaanderen. Ik zamel op allerlei manieren geld in voor Afrika: met een etentje, een tentoonstelling, de verkoop van postkaarten. De opbrengst van mijn lezingen gaat eveneens naar de vzw. Ik ben er absoluut van overtuigd dat Afrika hulp nodig heeft. Wat ik doe, is misschien maar een druppel op een hete plaat, maar alle druppels samen kunnen ervoor zorgen dat het vuur dooft. Ik besteed heel veel tijd aan de vzw. Ik ben ook politiek actief. Samen is dat alles een halftijdse job, maar dan zonder dat ik ervoor betaald word.'

'De andere helft van mijn tijd gebruik ik om te koken en zo ecologisch mogelijk boodschappen

te doen. Sinds kort heb ik een poetsvrouw. En ik ben het soort huisvrouw dat vindt dat de mannen ook iets moeten doen. Elke mens moet leren zichzelf te redden in een huis. Mijn man heeft altijd moeten helpen bij zijn moeder, zo heb ik mijn zonen ook opgevoed. Ze helpen, al hebben ze daar niet altijd zin in. Als mijn man de hele dag buitenshuis werkt, kan ik natuurlijk wel iets meer doen dan hij. Het hoeft niet ons

hele leven dezelfde taakverdeling te blijven. Het verloopt vrij soepel. Ik ben ook niet zo precies. Er ligt bijvoorbeeld heel wat stof op de kachel. Voor mij hoeft het heus niet steriel te zijn.' 'Ik vind het huishouden regelen heel boeiend: het is absoluut een politiek statement. Je kan de economie in een bepaalde richting duwen. Vrouwen geven op die manier 70 procent van het budget uit. Zo kan je echt wel invloed uitoefenen op de maatschappij, op wat er in de winkel ligt en op waar de politiek naartoe gaat. Toch heeft men het over domme huisvrouwen die alleen roddelen en affaires hebben. Ik ken enkele huisvrouwen die in het stereotiepe

beeld passen, maar voor het gros geldt dat niet. Wie weet: als ik heel jong getrouwd zou zijn, was ik misschien zelf wel een desperate housewife geworden. Want je bent huisvrouw maar eveneens vrouw. Als je vrijheid gemist hebt in je jeugd, wil je dat misschien op een

bepaalde leeftijd inhalen. Ik ben blij dat ik alles heb gezien en beleefd. Toen ik jong was, was ik eerder vrijgevochten. In een relatie kan je dat niet helemaal zijn. Ik probeer

'Als huisvrouw heb je veel tijd voor boeiende dingen. Je zit tenslotte niet opgesloten'

een heel trouw iemand te zijn.' 'Ben ik Vlaanderens bekendste huisvrouw? Ach. Ik sta ervan versteld dat ik zo vaak word herkend. Ik heb nooit spijt gehad dat ik huisvrouw geworden ben. Het is een ondergewaardeerde taak. En ze is best boeiend om in te vullen. Als je 's morgens begint te poetsen en daar nog mee bezig bent om 20 uur, is het dat natuurlijk niet. Maar als je om 13 uur gedaan hebt, heb je veel tijd. Ik deel mijn dag in om veel dingen te doen. Je zit tenslotte niet opgesloten.'

■ DOOR **ALEXANDRA DE LAET**
FOTO'S **EUGENE HERTOGHE**